

Chap-2

द्वितीया दृष्टिः ।

जन्मकुण्डल्यां भावविचारः ।
(६१-१०९)

द्वितीया दृष्टिः ।

जन्मकुण्डल्यां भावविचारः ।

आदित्यादिग्रहाः सर्वे सनक्षत्राः सराशयः ।
सर्वान्कामान्प्रयच्छन्तु यस्यैषा जन्मपत्रिका ।।

उपरिनिर्दिष्टः श्लोको जन्मपत्रिकाया अतएव जन्मकुण्डल्या महत्त्वं निर्दिशति । जन्मकुण्डली जातकस्य भूतभविष्यद्वर्तमानजीवनस्य दर्पणं इति मन्यत स्विक्रीयते च । अतः जातकस्य जन्मकुण्डली-मनुसारेण प्रारम्भिकरूपेण यत् सामान्यज्ञानमावश्यकं तदत्र द्वितीयादृष्ट्या प्रस्तूयते ।

॥ जन्मकुण्डल्यां लग्नादिद्वादशभावेषु सूर्यादिग्रहाणां साधारणफलम् ॥^१

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु सूर्यस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र तुङ्गयष्टिर्जन्मतः सुखी सुशीलो नटो ज्ञानी आचाररत आकर्षकनेत्रवान् यशस्वी स्वप्रयास-जन्योच्चस्थानप्राप्तकर्ताऽल्पभाषी यद्यपि स्त्रीपुत्रादिसमूहान्मनःसन्तापसहो वात्तपित्तजाशरीरपीडितो विदेशे पर्यटनशीलो धनन्यूनत्वाधिकत्वकारणात् स्थिरलक्ष्म्याभावोऽल्पसन्ततिर्निर्धनः स्वल्पाशी नेत्ररोगी रणभूमौ श्लाघी नीचसेवानुरतोऽल्पकेशः प्रमादी क्रोधी मानी अक्षमः कृशशरीरो वृकोदरो मूर्खश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र सौभाग्यवान् गजाश्वादिसौख्यवान् धर्मे वाऽन्यमार्गे धनव्ययकर्ता त्यागी वाग्मी यद्यपि क्लेशयुक्तकुटुम्बवान् लाभार्थं क्रियानिष्फलभाग् गृहसुखहीनो द्विपदग्क् मुखरोगी पूर्ववैभवसौख्यहीनो विद्याहीन उद्धतः स्वलितवागिष्टशत्रुः कृशतनू रतिहीनो रक्तनेत्रः कुकेशश्च भवति ।

तृतीयभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र प्रतापी पराक्रमी नृपतिसन्मानभाग् धनिको धैर्यवान् प्रियजनहितकारी पुत्रदारादियुक्तः सहिष्णुर्मधुरभाषी वाहनसुखयुक्तः सदाचारी बली बुद्धिमान् नीरोगी सुशीलो दयालुर्नृपोऽ-

^१ अत्र तत्तद् भावादिषु उच्चनीचकूरादि राश्याधिपानां स्थित्यनुसारं फलं ग्रन्थबाहुल्यभयात् न प्रदत्तं किन्तु तत्सर्वं सर्वांगीणतया कुटुम्ब-सुत-कलत्रभावानां विचारविमर्शवसरे प्रदर्शनं प्रस्तोष्यते । यद्यपि विशेषबलाबलफलमन्यशास्त्रीयग्रन्थेषु द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः ।

नुचरसौख्यभागल्पानुजः कामिनीजनप्रियस्तीर्थगामी यद्यपि दुर्जनसेवितो भ्रातृहीनो ज्येष्ठभ्रातृनाशकः सर्वजनशत्रुश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्रातिशोभाधिकारी नृपाद् धनसम्मानभाक् लोकप्रियः सहृदयः सङ्गीतप्रियो युद्धेऽग्रजः स्त्रीसौख्यवान् प्रवासी यद्यपि बन्धुभिः क्लेशकारी चिन्ताकुलः सुखहीनो निर्धनो मूर्खो दुर्बलो भूमिहीनो हृदयरोगी क्रूरो वाहनहीनो गणिकासक्तो हीनाङ्गोऽहङ्कारी जनविरोधी उष्णदेहो मन्दबुद्धिः पितृवैमनस्यभाजी च भवति ।

पञ्चमभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र कुशाग्रमतिमान्त्रिकः पर्वतवनवासी राजप्रियः शिवभक्तो यद्यपि पूर्वजापत्यतापी कपटी प्रमादी धनहीनो बलहीनोऽल्पायुषश्चञ्चलः शैशवे दुःखभाग्यौवने व्याधियुक्तः परगृहवासी कुचेता निःसन्तानो वाऽल्पसन्ततिमान् स्थूलदेहः परधनहरणे निपुणोऽल्पकालिक शुभकर्मकर्ता उदररोगी च भवति ।

षष्ठभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र रिपुध्वंसकारी बलवान् सुखी धनिको वाहनस्वामी मानी शुचिर्नृपो नृपसदृशो वा मन्त्री सेनापतिर्न्यायाधीशो योगी मतिमान् गृहमेधी सुन्दरो नीरोगी प्रबलमदनोदराग्निर्यद्यपि कृशदेहो मातृपीडितः पशुनिषादेभ्य आपत्तिभयको राजतो मित्रेणाऽपि धनव्ययी च भवति ।

सप्तमभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र स्त्रीक्लेशयुक्तो मनोरोगी कुरूपः क्रयविक्रयेऽपितुच्छलब्धिर्नृपभयपीडितो गुप्तरोगी पापो निर्धनः कुमार्गगामी बहुस्त्रीभोगेन क्षीणशरीरो विलम्बिविवाहः परदाररतः शत्रुपीडितो द्विभार्योऽभक्ष्यभक्षणरतोऽल्पनिद्रालुश्च भवति ।

अष्टमभावस्थसूर्यफलम् ।

जातकोऽत्र कान्तिमान् दानी बुधजनसेवी यद्यपि व्यवहारे धूर्तः कष्टभागिवदेशीयदारागामी अभक्ष्याभक्षी विदेशवासी मन्दनेत्री अल्पसन्ततिवानल्पायुः कलहप्रवीणो मिथ्याभाषी नीचजनसेवी मूर्खः पशुनाशको दस्युभयत्रस्तो बहुशत्रुमान् प्रियजनविरहसन्तप्तश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः।

नवमभावस्थसूर्यफलम्।

जातकोऽत्र पुत्रवान् धनी सत्यवक्ता सुकेशी कुलजनहितकारी रूपवान् धर्मकर्मरतो यद्यपि दुष्टे दाम्भिक चिन्ताशीलो बन्धुभिः संतप्तः परदेशी विद्याविवेकहीनो भाग्यवर्जितो रोगी दीनः पितृगुरुद्वेषी विधर्मी मातुलघाती च भवति।

दशमभावस्थसूर्यफलम्।

जातकोऽत्रातुलकीर्तिमान् विद्वान् बली गुणवान् पवित्रो नृत्यगीतानुरागी राजमान्यः सुखी सन्ततिवान् निर्भयो वेदशास्त्रज्ञः पराक्रमेण सिद्धिमान् वाहनसौख्यवान् यद्यपि मातृपितृकष्टकारी उत्तरवयसि व्याधिग्रस्तश्च भवति।

एकादशभावस्थसूर्यफलम्।

जातकोऽत्रोच्चाधिकारी दण्डाधिकारी गायको गीतरचनाकुशलो ज्ञानी लोकमान्यो दासादिसौख्यवान् कामिनीचित्तहारी दीर्घायुर्यशस्वी धार्मिको नृपप्रसादाद् धनवान् यद्यपि सन्तानहीनश्च भवति।

द्वादशभावस्थसूर्यफलम्।

जातकोऽत्र बहुसन्ततिमान् यद्यपि परदेशी नेत्ररोगी शत्रुविजयी विधर्मी निर्धनो नृपचौरभयग्रस्तः कामी यात्रायामापत्तिभाक् पितृव्यमनस्त्रस्तश्च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु चन्द्रस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र धनवान् पवित्रः प्रसन्नो धार्मिकः स्त्रीवल्लभो दीर्घायुः सुखी चञ्चलो यद्यपि मूर्खः प्रमादी कृतघ्नी मूकः कृशदेहो विकृतविचारवान्, बधिरो दासो नेत्रहीनोऽनुचितकार्यकारी च भवति।

द्वितीयभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र विशालकुटुम्बवान् व्याधिहीनः सुन्दरशरीरी दानी बुद्धिमान् यशस्वी सहिष्णुः सन्ततिमान् मधुरभाषी विद्वान् गुणवान् राजमान्यो जनाभिरामः स्त्रीवर्गलाभवान् यद्यपि परस्त्रीगामी पत्न्या सहाऽल्परतिमांश्च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

तृतीयभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्र तपस्वी धर्माचरणेन कीर्तिमान् सहजसौख्ययुक्तः प्रसन्नमना विद्यावस्त्रादासंग्रहशीलः सात्त्विको वंशाग्रजः स्वपराक्रमेण धनवान् यद्यपि कामी कृपणो वातकफरोगी च भवति ।

चतुर्थभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्र बली प्रतापी नृपः कोषाध्यक्षो यौवने पूर्णसुखी विद्वान् प्रासादवासी भ्रातृसौख्यवान् देवविप्रभक्तो गजाश्वादिसौख्यवान् धनवान् जलजोत्पन्नपदार्थक्रयविक्रयकारी जलसञ्चारानुरतो भूमिजन्यपदार्थलाभवान् यद्यपि युवावस्थायामल्पसौख्यवान् परस्त्रीलोलुपो मांसमत्स्यादिभोजी रोगी परभृतः^२ च भवति ।

पञ्चमभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्रोत्तमसन्ततिमान् निर्मलबुद्धिमान् रत्नभूमिलाभवान् कुसीदेन द्रव्यलाभवान् प्रसिद्ध-विद्वानुत्तमस्त्रीसुखयुक्तो नृपात् भूमिद्रव्यवस्त्रादिलाभवान् जितेन्द्रियः सत्यव्रतपरायणः प्रसन्नमनाः स्त्रीदेवताराधनेन सिद्धिभाक् सङ्गीतकलादिनिपुणः सुशीलो यद्यपि भीरुः कामी च भवति ।

षष्ठभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्र प्रबलशत्रुनाशको मृदुदेहः प्रतापी यद्यपि मातृवैरी प्रमादी मन्दाग्निरोगी अल्पकामी निर्धनो बन्धुविग्रही वातकफरोगी क्रूरश्च भवति ।

सप्तमभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्रनीरोगी स्त्रीसौख्यवान् विदेशव्यवसायाद्धनिको मिष्टान्नप्रियः स्वस्त्रीकुलेन धनवान् गम्भीरवाग् धीमान् क्रयविक्रयेण धनवान् मृदुभाषी, सुन्दरो विनम्रः कीर्तिमान् यशस्वी नीरोगा यद्यपि दुर्बलोऽतिकामी ईर्ष्याशीलो भ्रमणशीलः स्त्रीवश्यो विषमनेत्रो लुब्धचेता^३श्च भवति ।

अष्टमभावस्थचन्द्रफलम् ।

जातकोऽत्र सदारोगी दीनोऽल्पायुः पाप उद्विग्नमनाः श्वासरोगी नेत्ररोगी शीतज्वरपीडितो मूर्च्छारोगग्रस्तो जलभयग्रस्तो भवति ।

^२ (परभृतः) अभिज्ञानशाकुन्तले ५/२३

स्त्रीणामशिक्षित पटुत्वममानुषीषु, संदृश्यते किमुत याः प्रतिबोध्यवन्त्यः ।

प्रागन्तरिक्षगमनात् स्वमपत्यजात मन्यैर् द्विजैः परभृताः खलु पोषयन्ति ।।

^३ शर्मात्रजविहारिलालमतेन लुब्धचेता इत्यस्य आकर्षकचित्तवानित्यर्थः ।। च.चि.सं. ६/पृ. ११३ ।।

द्वितीया दृष्टिः।

नवमभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र यौवनेभाग्यवान् चन्द्रवत्पराक्रमी शत्रुनाशको धनवान् पुत्रवान् सुन्दरस्तीर्थगामी युवतीप्रियः शास्त्रज्ञो ज्ञानी योगी आत्मज्ञानी निष्पापो वापीकूपतडागदेवालयदिनिर्माणकर्ता ब्राह्मणबन्दिजनादिपूजितो धार्मिकश्च भवति।

दशमभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र धार्मिको यौवनावस्थायां पूर्णसुखी विजयी सिद्धारम्भी पराक्रमी दानशीलः शूरः सत्वगुणी शीलवान् पण्डितो वैश्यवृत्या लाभवान् नृपसदृशधनसंपत्तिमान् बन्धुसौख्यवान् यद्यपि बाल्यावस्थायामल्पसुखी ज्येष्ठपुत्रेण दुःखी वधूजनविलासी च भवति।

एकादशभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र लब्धनृपसम्मानो धनवान् स्त्रीसौख्यवान् धनाध्यक्षः कीर्तिमान् लज्जाशीलः प्रतापी, अश्वगजादिसौख्यवान् दीर्घायुः पुत्रवाननुचरभृत्यादिसौख्यवान् रत्नसुवर्णजनादिसंपाग्मान् प्रसन्नचित्तः प्रगल्भवाग् बहुश्रुतः क्षेत्रवान् दानी च भवति।

द्वादशभावस्थचन्द्रफलम्।

जातकोऽत्र पण्डितो मङ्गलकार्ये द्रव्यव्ययी यद्यपि मातुलपितृव्यकुलाल्लब्धमनःसन्तापः शत्रुपीडितो नेत्ररोगी अल्पस्त्रीस्नेही चिन्तितमना बहुभक्षी पापबुद्धिर्नीचवृत्तिरतो रोगी मद्यपानी जीवहिसंकः क्रूरः प्रमादी विदेशवासी परजातो निर्धनः कृपणो मन्दाग्निरोगी च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु मङ्गलस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थमङ्गलफलम्।

जातकोऽत्र सिंहवत्पराक्रमी दृढशरीरो यद्यपि अग्निलोहदण्डजनितव्रणः सन्तप्तमना भ्रान्तचित्तः प्रियबन्धुस्त्रीसौख्यहीनः कुरूपवान् रोगी परस्त्रीगामी भ्रमणशीलः क्रूरोऽल्पायुर्मूढः पिशुनमतिः पापरतः कुष्ठरोगी कृष्णवर्णी व्यङ्गी बृहन्नाभी रक्तपाणिश्चित्ररोगी दुर्जनः शिरोवेदनापीडितो नेत्ररोगी कार्येषु विघ्नबाहुल्यवान् रक्तविकारपीडितो नीचजनसेवी कुचैलः कुष्ठरोगी च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

द्वितीयभावस्थमङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र सत्यवादी कृषिकर्मकृत् पुत्रवान् सहिष्णुर्यद्यपि निर्धनः कुटुम्बसौख्यहीनः कुत्सितभोजी वादविवादरतो नित्यप्रवासी क्रोधी निर्दयः कुमुखी नीचजनाश्रितः क्रियाहीनो द्युतरतः कृशतनुर्नित्यऋणी विद्याहीनश्च भवति ।

तृतीयभावस्थमङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र अतुलबलपराक्रमः स्वपराक्रमेण लक्ष्मीवांस्तपस्वी गुणवात्रीरोगी नृपमान्यः प्रसिद्धः सहोदरसौख्यवान् यद्यपि भ्रातृपीडकोऽस्थिभङ्गविषभयग्रस्तश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थमङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र नृपसंमानभागाजानुबाहुः कृषिजन्यलाभवान् यद्यपि शत्रुपीडाभयग्रस्तो विदेशवासी वस्त्रहीनो वाहनहीनो गृहहीनः सन्तप्तमना व्यङ्गी बन्धुहीनो नीचसेवानुरतः कृष्णवर्णी परधनपरनारीलुब्धचित्तः पित्तपीडितः पुत्रहीनोऽतिकामी भूमिहीनो विकलधीः स्वजनदुःखेनदुःखितो ग्रहप्रतिकूलताभाक् मित्रसुखवञ्चितो वाहनजनितदुःखभागृणकर्ता रोगी क्षामदेहवांश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थ मङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र प्रबलजाठराग्निमान् बहुभोजी दानी अधिकारी यद्यपि सन्तप्तमना निर्धनः खलो नीचो विधर्मी दीनो भ्रमणशीलः कफवातरोगी रोगग्रस्तसन्ततिमान् पितृसौख्यवञ्चितो बुद्धिस्त्रीपुत्रधनसौख्य-वञ्चितश्च भवति ।

षष्ठभावस्थ मङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र रणेऽतुलितबलधामा समाजाग्रणीः प्राज्ञः शत्रुनाशकः मनोहरो यशस्वी व्यायतदेहवान् लक्ष्मीवान् यद्यपि क्रोधी प्रबलमदनोदराग्निरग्निविषशस्त्रादिभयग्रस्तो युद्धमृत्युश्च प्राप्नोति ।

सप्तमभावस्थ मङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र विवाहव्यवसायकारणाद् दीर्घकालपर्यन्तं विदेशवासी स्त्रीघ्नो भार्याहीनो वा परवधूनिरतः पुत्रस्त्रीनाशेन संतप्तो निर्धनो दुर्बलोऽनुचितकर्मकर्ता रोगग्रस्तः कुकर्मनिरतः स्त्रीवशश्च भवति ।

अष्टमभावस्थ मङ्गलफलम् ।

जातकोऽत्र भाग्यहीनो मित्रेभ्यो दुःखीः प्रारब्धजन्यविघ्नेनसंतप्तोऽसाध्यरोगग्रस्तः स्त्रीसुखहीनोऽल्पायुः कुष्ठरोगी नेत्ररोगी कुरुपो रक्तविकारी अल्पसन्ततिमान् हितशत्रुपीडितः पितृपीडाकारी मूत्रव्याधिग्रस्तश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः।

नवमभावस्थ मङ्गलफलम्।

जातकोऽत्र महामतिर्धनवान्, राजमान्यो वन्दनीयो यद्यपि पापः परस्त्रीगामी व्यर्थभ्रमणशीलो धर्महीनः रोगी पितृसौख्यहीनः कुचैलः क्रूरो हिंसाप्रियो विषाग्निभयवांश्च भवति।

दशमभावस्थ मङ्गलफलम्।

जातकोऽत्राल्पोद्यमोऽपि सिद्धकार्यः कुलदीपको मङ्गलकारी रत्नभृत्यादिसौख्यवान् सिंहवत् पराक्रमी अग्रगण्यः सुखी परोपकारी संयमी स्त्रीप्रियो दानी द्विजगुरुजनभक्तः सत्पुत्रवान् यद्यपि नीलवर्णो मध्यमदेहोऽभिमानी मातुलघाती च भवति।

एकादशभावस्थ मङ्गलफलम्।

जातकोऽत्र शत्रुहीनो गोऽश्वादिव्यापारेण धनिको गुणवान् सुखी नीरोगी चतुरवाक् सत्यवाक् देवब्राह्मणभक्तो विविधभोजनरसिको भूमेर्लाभवान् ताम्रादिपदार्थैर्धनवान् कुमुखोऽपि धनसम्पदा सुमुखत्वम् धारयति यद्यपि दस्युभयेन निर्धनताग्रस्तो व्यवसायेपरधनेन द्रव्यहानियुक्तः कामी उदरशूलग्रस्तश्च भवति।

द्वादशभावस्थ मङ्गलफलम्।

जातकोऽत्रार्थनाशकः शस्त्रघाती दस्युभयपीडितो विवादी वैमनस्यकारी पराधीनत्वेन दुःखी परधनहारी पतितश्चञ्चलाक्षो विहारी भृत्यसंतापतप्तः स्त्रीहीनः परस्त्रीगामी क्रोधी नेत्ररोगी जायाघ्नः पिशुनः कटुवचनेन कुटुम्बक्लेशी कुमार्गे धनव्ययी विदेशवासी बन्धुद्वेषी विविधबन्धनग्रस्तः कर्णादिरोगग्रस्तोऽग्निभयग्रस्तश्च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु बुधस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र बुद्धिमान् वैखरीवृत्तिभाग् लेखकः कान्तियुक्तः कूटनीतिज्ञः शिल्पगणितकलादि-विषये निपुणो मधुरभाषी पुत्रवान् गुणवास्तपस्वी राजमान्यो दीर्घायुर्धर्मानुरागी विदेशवासी स्वल्पहारी मन्त्रज्ञो यन्त्रज्ञस्तन्त्रज्ञोऽन्यभावस्थग्रहारिष्टनाशक आयुर्वेदनिष्णातः स्त्रीसौख्यवान् यद्यपि असाध्यरोगी वातरोगी पिप्लुतिलादिचिह्नयुक्तो गुल्मोदरव्याधीग्रस्तश्च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वितीयभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र बुद्धिमान् स्वपराक्रमेणप्रतापी राजमान्यः शुभकर्मरतः सदाचारी शीलवान् स्वबुद्ध्या धनी कविर्मिष्टान्नभोजी गुरुवत्सल उन्नतियुक्तः पितृभक्तः पापभीरु दीर्घकेशी सत्यप्रियः शास्त्रपण्डितः सेवकसेवितः स्त्रीसौख्यवान् सर्वजनाभिरामो महादानी भ्रमरवद्भोगी यद्यपि त्वचारोगी च भवति।

तृतीयभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र कुशलव्यवसायी यशस्वी देवगुरुभक्तः स्वजनयुक्तो वेदाभ्यासी यद्यपि विषयासक्तो वा सन्यासी कुमनाश्चञ्चलो मध्यमायुः सुखहीनः पापमतिरनुजाश्रितो निर्धनश्च भवति।

चतुर्थभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र नृपो वा विशेषाधिकृतो वा सन्मित्रयुक्तो लेखकः स्वपराक्रमेणधनी बहुभृत्यवान् भाग्यवान् सत्यवक्ता सङ्गीतज्ञः प्रवासी गृहसौख्यवान् गणितज्ञो मनोहरः पुत्रवान् विशालाक्षश्चारुवाग् जनकसाहाय्येन भाग्यवान् यद्यपि पैतृकसम्पत्तिरहितश्च भवति।

पञ्चमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र स्वबुद्ध्या धनिको मन्त्री बली सुखी पुत्रपौत्रवान् मन्त्रज्ञः कुशलो रूपवान् पवित्रोऽनेकमित्रवान् देवगुरुभक्तश्चारुवाक् यद्यपि प्रथमेवयसिपुत्रसन्ततियुक्तः पुत्रसन्ततिरहितो वा प्रथमगर्भपातदुःखी अतीवदुष्टः च भवति।

षष्ठभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र शत्रुनिरोधकृत् ज्ञानी तर्कनिपुणः सद्व्ययी नित्यपरिभूतो यद्यपि वातरोगी गुह्यरोगी उदररोगी कुष्ठरोगी संग्रहणीरोगग्रस्तो बन्धुद्वेषी निष्ठुरः प्रमादी कलहप्रियः सन्तप्तचित्तः कामी क्रोधहीनो दाम्भिको मन्दाग्निपीडितो विवादरतश्च भवति।

सप्तमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र सुन्दरस्त्रीसौख्यवान् धर्मज्ञ ऐश्वर्यवान् सत्यवादी नारीमान्यो मधुरभाषी शिल्पज्ञो मातृसौख्यवान् क्रयविक्रयाभ्यां लाभवान् कान्तिमान् धनवान् प्रयत्नेन बहुपुत्रवान् यद्यपि विचित्रवीर्यो युद्धेविवादेपराजितश्चञ्चलाक्षोऽभक्ष्यभक्षणकर्ता च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

अष्टमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र दीर्घायुषर्देशविदेशविख्यातो नृपप्रसादात् वाणिज्येन वा लाभवान् स्त्रीसौख्यवान् यशस्वी कुलपालको न्यायाधीशो विनीतोऽतिथिपूजकः पुत्रवान् रिपुक्षयकर्ता भूरिभूमिपतिश्च भवति।

नवमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र धार्मिको विद्वान् गङ्गास्नानव्रती प्रतापी पूर्णधनी सन्ततिमान् सत्यव्रती जितेन्द्रियो भृत्यादिसौख्यवान् दानी तीर्थभ्रमणशीलो भाषाशास्त्रप्रवीणो वेदज्ञः सङ्गीतज्ञस्तन्त्रशास्त्रवेत्ता स्ववंशप्रदीपो दुष्टजननियन्ता कूपारामादिकारको यद्यपि रोगग्रस्तो भवति।

• दशमभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र मितभाषी अश्वहस्तिधनादिसकलसौख्यवान् शूरो रूपवान् धैर्यवान् धार्मिकः सात्त्विको विद्वान् बलवान् सिद्धारम्भो गुरुभक्तः कविः शिल्पज्ञो भाषाशास्त्रकलाप्रवीणः पैतृकसम्मपत्तिनृपप्रसाद-नीतिनिपुणताराजकीयनिग्रहानुग्रहशक्यादि कारणाल्लोके विख्यातश्च भवति।

एकादशभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र कन्याविवाहे दास्यादिवैभवदाता सिद्धसकलमनोरथः प्रभूतधनवान् मनोहरः स्त्रीवल्लभो दीर्घायुषर्बुद्धिमान् स्वजनप्रियः प्रसन्नचित्तः सुशीलः प्रतिपालको नीरोगी यशस्वी ब्राह्मणप्रियो भृत्ययुक्तो विद्याभ्यासी स्वकुलहितेच्छुर्यद्यपि मन्दाग्निरोगग्रस्तो भोगासक्तोऽधिककन्यायुक्तो निर्बलदेहः श्यामवर्णी च भवति।

द्वादशभावस्थबुधफलम्।

जातकोऽत्र ब्राह्मणभक्तः शत्रुनाशको बन्धुयुक्तः सद्व्ययी धनिको विद्वान् स्वकर्मयुक्तो व्यसनमुक्तो यद्यपि निर्दयी मलिनो रोगी प्रमादी खञ्जो लोभी परवादेन पीडितः स्वजनपरित्यक्तो लोकनिन्दया दुःखी स्त्रीलोलुपश्च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु गुरोः साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थगुरुफलम् ।

जातकोऽत्र सुवेशी सुखी विद्वान् सत्कर्मरतः सद्गुणैः प्रसिद्धः दीर्घायुर्निर्भर्यो राजपूज्यः सुतरामुदारः स्त्रीसौख्यवान् धीरो रत्नवस्त्रभूषणादिसौख्ययुक्तः कविश्चिरञ्जीविपुत्रोपेतो गायकः पवित्रः प्रबलशत्रु-नाशकः सर्वलोकहितकरो वाहनस्वामी उपभोगेन द्रव्यव्ययी^४ यद्यपि अल्पबलः श्लेष्मरोगग्रस्तश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थगुरुफलम् ।

जातकोऽत्र कवित्वमतिन्यायाधीशः कान्तिमानश्चादिपशुधनेन युक्तः सुमुखः सर्वजनप्रिय उत्तमभोजनप्रियो विद्वान् मन्त्री प्रगल्भवाक् धनैश्वर्यवान् स्वजनप्रियो बन्धुयुक्तः कृतज्ञः शत्रुहीनो यद्यपि वक्त्ररोगी शीघ्रभोगेच्छुः^५ अधिकारिश्रमेण धनवानल्पपितृसौख्यवांश्च भवति ।

तृतीयभावस्थगुरुफलम् ।

जातकोऽत्र भ्रातृसौख्यवान् यद्यपि अतिशूद्रः कृतघ्नोऽविश्वसनीयो भाग्योदयेऽपि सौख्यहीनो न्यूनधनो नीचकर्मरतः कृपणो मन्दान्निरोगग्रस्तः स्त्रीजितः प्रमादी तीर्थभ्रमणशीलोतिलुब्धः सुतप्रीतिरहितश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थगुरुफलम् ।

जातकोऽत्र वेदज्ञः पवित्रो गृहस्वामी अश्वादिसौख्ययुक्तो ब्राह्मणभक्तो मातृपितृस्त्रीपुत्रवस्त्रधान्यादि-सौख्यवान् वाग्मी मनोहरः शठः सेनापतिः क्षेत्रवान् कुलाग्रणीर्नृपात् प्राप्तधनः प्रतिस्पृद्धिपरिचर्या-सौख्यवान् यद्यपि सन्तप्तमनाश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थगुरुफलम् ।

जातकोऽत्र कल्पनाशील उत्तमवक्ता कुशलस्तार्किको लिपिकरः प्रसिद्धलेखको योगाभ्यासरतो रूपवान् सचिवो धार्मिकः शुद्धचित्तो मन्त्रज्ञो मधुरभाषी कुलप्रियो यद्यपि पुत्रपौत्रादितः क्लेशवान् विलासी सन्ततिहीनश्च भवति ।

^४ नारायणभट्टेनाऽत्रगृहीतस्य शीघ्रभोगार्तः, इत्यस्यस्थाने टीकाकारेण मालवीयदैवज्ञेन शीघ्रभोगान्त इति पाठं गृहीत्वा तस्यावधी विवेचितः शीघ्रस्खलन इति ।

^५ उपभोगेन नारायणेनाऽत्र “संवलेन वसूनि नश्यन्ति”, इत्युक्तमत्र तु संवलशब्दस्य उपभोगार्थत्वमेवयुक्तं न तु प्रवास निमित्तकी व्ययः (आप्टे पृ. ५९१) रत्नवस्त्रभूषणादिसौख्ययुक्त इति अग्रे पठितत्वात् ।

द्वितीया दृष्टिः।

षष्ठभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र युद्धे विजयी पशुधनयुक्तः सुन्दरस्त्रीसौख्यवान् सङ्गीतप्रियः पौत्रादिसौख्ययुक्तो यद्यपि मातुलसौख्यहीनः प्रमादी कामी मारणादिमन्त्रज्ञो बलोद्धतो रोगग्रस्तश्च भवति।

सप्तमभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र कुशाग्रबुद्धिः कुलदीपको रूपवान् नृपाल्लाभवान् पितृतोऽप्यधिकसत्त्वगुणवान् श्रेष्ठी वा मनोहरः कविः सेनाध्यक्षः सुनाभिकटिमानासक्तिरहितो विवेकी वित्तैश्वर्यवान् सभाग्रणी विनम्रः शास्त्राभ्यासासक्तो धैर्यवान् मधुरवाग् गर्विष्ठश्च भवति।

अष्टमभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र विमलतीर्थवासी मोक्षप्राप्तिकर्ता यद्यपि रोगग्रस्तोऽन्यगृहवासी कुलपरंपरात्यागी अयोग्यकर्मरतः प्रमादी दुर्बलो दीनो विवेकहीनः कुरूपो नीचस्त्रीरतश्चञ्चलो बन्धनयुक्तः पितृसौख्यहीनश्च भवति।

नवमभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र चतुःशालगृहस्वामी नृपमान्यो यज्ञकर्ता तपस्वी विद्वान् शास्त्रज्ञः कलानिपुणो ब्राह्मणभक्तो ब्रह्मवेत्ता स्वकुलधर्मपरायण पितृभक्तो गुणी यशस्वी सेवकयुक्तो विनीतबान्धव-स्तीर्थभ्रमणशीलः सुदेहो यद्यपि सन्ततिचिन्ताग्रस्तो भवति।

दशमभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र पितृतोऽप्यधिकसद्गुणी यशस्वी च धनसम्पन्नो ब्राह्मणभक्तो नृपमान्यो दयालू राजचिह्नयुक्तोऽश्वादिवाहनयुक्तो विजयी सिद्धारम्भः साधुवृत्तो रत्नादिधनेन युक्तो नीतिज्ञः सत्यव्रतो बहुजनपूज्यः सुहृत्पुत्रस्त्रीसौख्यवान् यद्यपि स्वदुष्टपुत्रेण सन्तप्तश्च भवति।

एकादशभावस्थगुरुफलम्।

जातकोऽत्र औरसपुत्रवान् परार्थव्ययी ब्राह्मणैर्धनिकश्चस्तुत्यः शत्रुनाशको वाहनपुत्रादिसौख्यवान् प्रख्यातो मनोहरो गुणवान् नीरोगी मन्त्रज्ञः परशास्त्रज्ञो राजमान्यो निजकुलवृद्धिकरो धार्मिको दीर्घायू रत्नादिधनयुक्तः पितृसेवको यद्यपि स्वयमनुकृपणश्च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वादशभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र परधनहारी गुरुद्वेषी खलो भाग्यहीनः सेवको नेत्ररोगी पराजितो व्यसनी बन्धुवैरी नीचजनसेवी चित्तोद्वेगेन कुपितः पापरतो मतिहीनो भ्रमणशीलो लोकविग्रही गुप्तरोगी दम्भयुक्तसत्कर्मकर्ता, उद्धतवाक् च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु शुक्रस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र सज्जनसङ्गी अनल्पसुन्दरस्त्रीभोगी शोभनाङ्गः सत्कर्मरतः प्रबलशत्रुनाशकः श्वेतवर्णः शिल्पकार उपदेशकारी दीर्घायुः सन्ततिमान् कविः स्थिरस्वभावः पवित्रो विद्वान् सर्वप्रियो नीरोगी गणितशास्त्रज्ञो दारप्रियः कान्तिमान् यद्यपि वातरोगी कृतघ्नो नेत्ररोगी च भवति।

द्वितीयभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र कुशाग्रबुद्धिश्चारुवेषो मधुरवाक् सुमुखः कुलधर्मपरायण उत्तमभोगभाक् कलाज्ञो धनिको बहुमान्यो नृपपूज्यो गुरुभक्तो धैर्यवान् सुन्दरीलुब्धो वाहनसौख्यवांश्च भवति।

तृतीयभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र बन्धुयुक्तो यद्यपि अल्पस्त्रीरतियुक्तः संग्रामभीरुर्दाने कृपणः परुषवाक् बहुभगिनीयुक्तः कुकामी बहुप्रजाकांक्षी बहुशत्रुपीडितः प्रायो रोगग्रस्तः किन्तु तद्द्वितीयभावे सूर्योपस्थित्या नीरोगी च भवति।

चतुर्थभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र देवसेवारतः स्थितप्रज्ञो राजमान्यः पण्डितो गजाऽश्वगोर्गृहवस्त्राद्यैरैश्वर्यवान् मनोहरो दीर्घायुर्भूमिपतिर्गायकः प्रख्यातो महोत्सवप्रियो मातृभक्तो वेदज्ञो ग्रामणीश्च भवति।

पञ्चमभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र सुपुत्रवान् धनसम्पन्नः कविर्मन्त्रज्ञो मिष्टान्नप्रियो जपसिद्धिमान् न्यायाधीशो राजमन्त्री सुखी सेनापतिरश्वपतिः पण्डितः कलाकुशलो राजमान्यो राजनीतिज्ञो दानी जामातृपूजितो ग्रामणीश्च भवति।

षष्ठभावस्थशुक्रफलम्।

जातकोऽत्र भूरिशत्रुग्रस्तः सन्तप्तमना व्ययी ऋणी कुलनाशको मातृपितृगुरुजनसौख्यहीनो नीचकर्मरतो रोगग्रस्तो बुद्धिहीनः कुकामी ऐश्वर्यवान् कुमन्त्रजपे दुःखी च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

सप्तमभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र स्त्रीसौख्यवान् कलाज्ञः सुपुत्रवान् मनोहरः प्रवासी मोहिताकृतिः प्रमदाभोगी विदेशगमनशीलो यद्यपि कटिरोगपीडितः कलहप्रियः स्वल्पोद्यमी च भवति ।

अष्टमभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र पशुधनयुक्तो दीर्घायुः सुखी भूमिपतिर्विशालनेत्रो भृत्यादिसेवितो यद्यपि व्यर्थवादी कष्टेन धनिको नीचकर्मरतो रोगग्रस्तो मांसभोजप्रियः क्षुद्रविवादी ऋणकर्ता स्त्रीपुत्रादिचिन्तायुक्तश्च भवति ।

नवमभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र धार्मिकः सदाव्रती प्रख्यातः शरीरसौख्यवान् तपस्वी गुरुजनसेवानुरागी अतिथिपालकः कुसीदोपजीवी स्त्रीसौख्यवान् पुत्रवान् गुणवान् ब्राह्मणभक्तः स्वबलेन धनिकः पितृधनेन सत्कर्मकर्ता पवित्रात्मा ज्ञानी लोकप्रियः शुभसामुद्रिकलक्षणयुक्तो भृत्यादिसौख्यवांश्च भवति ।

दशमभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र यशस्वी भाग्यवान् स्नानादिपवित्रकार्यरतः कविः स्वबुद्ध्या विख्यातः कृषिस्त्रीसाहाय्येन धनवान् यद्यपि कर्मविघ्नकरो बधिरो वंशनाशको विचित्रवीर्यो भ्रान्तचित्तः स्वकार्यनाशक आडम्बरमाश्रितो विप्रवृत्त्या सुवर्णसंग्रही च भवति ।

एकादशभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र गुणवान् सुशीलः सत्यानुरागी कीर्तिमान् प्रभूतसामर्थ्यवान् सदाचारी प्रवासी स्त्रीसौख्यवानग्निपूजक ईश्वरभक्तो विद्वान् भूमिलाभवान् वाहनयुक्तो द्रव्यलाभकर्ता स्त्रीसाहाय्येन नाट्यादिना धनिकः सकलभोगैश्वर्यवान् भृत्यादिसेवितो यद्यपि परस्त्रीलोलुपश्च भवति ।

द्वादशभावस्थशुक्रफलम् ।

जातकोऽत्र शुभकार्ये धनव्ययी यद्यपि व्याधिग्रस्तो मित्रद्वेषी खलो बन्धुनाशकः कुकामी कलहप्रियः कृपणः प्रायो निर्धनश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु शनैश्चरस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र धनी रिपुनाशको ग्रामणीः पैतृकसम्पत्तिलाभवान् यद्यपि व्यर्थवादी विषादी वातरोगी द्वेषी असंतुष्टो दुर्बलः कामी प्रमादी अङ्गहीनः केशहीनो मूर्खो व्रणी प्रौढस्त्रीस्वामी स्थूलबुद्धिर्व्यग्रमनाश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र धनवान् न्यायप्रियः काष्ठाङ्गारलोहव्यवसायाद्धनवान् स्वजनविरहेण स्वदेशत्यागेन वा धनादिसुखभोक्ता यद्यपि कटुवचनी स्वार्थी मुखरोगी असत्यवादी वातपित्तकफास्थिरोगग्रस्तो व्यसनी नीचविद्यारतः परगृहवासी चौर्यकर्मपरायणो राज्यदण्डेन निर्धनश्च भवति ।

तृतीयभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र शूरः कुशाग्रबुद्धिर्गुणवान् कुलीनः स्त्रीसौख्यवान् विदेशप्रवासी अल्पाशी यद्यपि अल्पलाभवानसन्तुष्टोऽप्रसन्नः कटुवचनी कृतघ्नोऽल्पभाग्यवान् श्यामवर्णो मलिनशरीरो नीचो भ्रातृनाशकः प्रमादी सहोदरकारणात् दुःखी असिद्धकार्येण सन्तप्तश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र शत्रुतो लाभवान् गृहादिपैतृकसम्पत्तिवञ्चितः स्वजननिन्दितो वातरोगी पशुभयग्रस्तः शरीरसौख्यहीनो दुःखी चिन्तितमनाः प्रमादी हृदयरोगी धूर्तो मातृपितृसन्तापकारी दुर्बलः प्रकृत्याखलः कुकर्मरतो दीर्घनखरोमवान् द्वैमातुरो बाल्येवार्धके च रोगी देहपीडितश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र प्रमादी मूर्ख उदररोगी अनपत्यतोऽहङ्कारी निर्धनो भ्रमणशीलो भ्रान्तबुद्धिः कुरूपो दुर्बुद्धिरल्पकामी देवशास्त्रेऽरतिमान् निर्बलो मित्रद्रोही मन्त्रानुष्ठाने अल्पसिद्धिमान् च भवति ।

षष्ठभावस्थशनैश्चरफलम् ।

जातकोऽत्र शत्रुनृपचौरभयहीनो महाबलवान् सदाचारी न्यायशीलस्तार्किको महिषादिपशुधनयुक्तो लोहादिधातुविक्रयेण लाभवान् बहुभोक्ता यशस्वी बन्धुयुक्तः सेवकभृत्यादिसौख्यवान् कविर्वाग्मी यद्यपि मधुप्रमेहरोगी गुप्तरोगी कुटिलचित्तोऽभिमानी कामी मातुलनाशकारी च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः।

सप्तमभावस्थशनैश्चरफलम्।

जातकोऽत्र उत्साहहीनो दुःखी चञ्चलमतिर्निर्बलो गृहसुखहीनो रोगी निर्धनः कुरूपो मलीनवस्त्रधारी नीचजनसङ्गी कुलटानिरतः सुन्दरस्त्रीधनमित्रादिवञ्चित उद्यमहीनो दम्पती च उभौरोगग्रस्तौ, हीनमनाः परभोग्योपरजीवी पुनर्भूदोषग्रस्तश्च^६ भवति।

अष्टमभावस्थशनैश्चरफलम्।

जातकोऽत्र सत्सङ्गवञ्चितो दुष्टजनसङ्गी धनव्ययी क्षुद्रहृदयी धूर्तः कुटिलमतिश्चतुरः प्रमादी कृपणोऽल्पसन्ततिमान् सन्तोषहीनः क्रोधी निर्धनः कुष्ठरोगी भगन्दादिरोगपीडित उत्साहहीनः परदेशवासी चौर्यापराधेन दण्डितो मिथ्याविवादी वातरोगी धान्यहीनः स्वजनशत्रुः कृशकायश्चभवति।

नवमभावस्थशनैश्चरफलम्।

जातकोऽत्रोत्तरवयसिविरक्तो विषयवासनाहीनः सन्यासी तीर्थगामी इन्द्रियदमनशीलो दानी पुत्रवान् धनी सुखी मनोहारो निर्मलस्वभावो योगाभ्यासी यद्यपि सुहृद्वर्गेदुःखी पितृवैरी स्त्रीहीनः कुबुद्धिर्विकलाङ्गश्च भवति।

दशमभावस्थशनैश्चरफलम्।

जातकोऽत्र राज्यमन्त्री नीतिज्ञो विनीतो धनसम्पन्नश्चतुरः शूरः सुखी जनाध्यक्षो राजमान्यः सम्मान्यो विख्यातः सेनाध्यक्षो विदेशसौख्ययुक्तो मानी लोकसेवारतः कृषिकार्यरतो यद्यपि वाहनसुखहीनोऽदण्ड्य-दण्डको दण्डकरक्षकः पैतृकसम्पत्तिहीनो मातृपितृसौख्यवञ्चितो दुष्टपुत्रवान् विलम्बेन कार्यसिद्धिमांश्च भवति।

एकादशभावस्थशनैश्चरफलम्।

जातकोऽत्र धनवान् दीर्घायुः शूरः स्थिरबुद्धिरल्परोगी प्रायो नीरोगी यशस्वी स्थावरसौख्यवान् सन्तोषप्रियो विद्वान् राजमान्यः शिल्पकलाज्ञो सुभाग्यवान् वाहनसौख्यवान् यद्यपि रागद्वेषादिविषये निपुणोऽल्पसन्ततिमान् च भवति।

^६ पुनर्भूदोष एवमस्ति प्रथमपत्न्याः निधने जाते द्वितीयचाहीनाङ्गया वा क्रोधयुक्त्या वा भार्यापीडितः।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वादशभावस्थानैश्चरफलम्।

जातकोऽत्र जनाध्यक्षो यद्यपि कातरः निर्लज्जो मन्ददृष्टियुक्तः परदेशवासी निर्दयो निर्धनो व्ययेन दुःखी प्रमादी नीचकर्मरतोऽङ्गहीनः सुखहीनः कुक्षिरोगपीडितो धूर्तः पुत्रहीनो बन्धुवैरी पतितो-
ऽस्थिभङ्गेन दुःखी पत्तिघातकश्च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु राहोः साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र अन्यप्रतापातत्स्वकार्यकरणसमर्थः शत्रुविजयी धनवान् बलवान् सत्यप्रतिज्ञः कामकलासमर्थो यद्यपि मृतवत्सः स्वजनवञ्चको दयाहीनोऽधार्मिको रोगग्रस्तो रक्त्रनेत्रो कृतघ्नश्चञ्चलो मुखेचिह्नयुक्तः स्त्रीहीनः पुत्रहीनो मार्गेजलभयग्रस्तो वातरोगी दुष्टस्वभावः शिरोरोगग्रस्तश्च भवति।

द्वितीयभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र निर्भयमतिर्मत्स्यमांसपशुपालनेन धनवान् गौरवाधिक्ययुतो यद्यपि असत्यवादी शत्रुभयग्रस्तः शत्रुपीडितः पराधीनो धननाशकः स्वार्थी स्वदेशे निर्धनः परदेशे धनिको मुखरोगी आजीविकार्थे भ्रमणशीलः कटुवचनो नखचर्म-व्यवसायरतश्चौरकार्येण धनिकः कुदन्तो वातरोगी अनेककान्ताभोगी पुत्रशोकसन्तप्तो दुर्जनसङ्गोत्थराजकीयभयग्रस्तः संकष्टकार्यसिद्धिमांश्च भवति।

तृतीयभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्रातिबलवान् सहजभाग्यवान् कीर्तिमान् विजयी ऐश्वर्यमान् पवित्रो दीर्घायुः शत्रो ऐश्वर्यनाशकः सर्वजनाभिरामः पराक्रमी उद्यमी नृपपूज्यः परदेशवासी यद्यपि भ्रातृनाशको व्यङ्गी पशुधनहानिकर्ता च भवति।

चतुर्थभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र मनःसन्तप्तो दुःखी परदेशवासी सुखहीनो मित्रहीनो नीचजनसङ्गी पुत्रहीनो वा पुत्रैकभागी अल्पायुः स्वजनहीन उद्धतः कामातुरः प्रमादी प्रतापवान् कृशभार्योऽलङ्कारकामी अनेककान्ताभोगी प्रवासी पशुनाशकसूतस्यमाताप्रायो रोगग्रस्ता च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

पञ्चमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र पुत्रविषयेविलम्बादिप्रसङ्गवान् उदरशूलग्रस्तो दुःखी भीरुनिर्धनः कुक्षिरोगी मन्दाग्निर्नीचजनसङ्गी मलिनो मन्दभाग्यो मन्दबुद्धिः कलत्रदुःखितोऽल्पमित्रश्च भवति।

षष्ठभावस्थवफलम्।

जातकोऽत्र प्रबलशत्रुनाशको दीर्घायुरचलबुद्धिबलैश्वर्यवानद्वितीयो म्लेच्छनृपपूज्यो मनोहरो मतिमान् विख्यातो धैर्यवान् यद्यपि परस्त्रीगामी मातुलपितृव्यसौख्यहीनः कटिरोगपीडितः पशुभयभीतो मातृस्वस्त्रीनाशको यस्याऽनपत्यो मातुलः कन्यासन्ततिमांश्च भवति।

सप्तमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र स्वतन्त्रो यद्यपि बन्धुवियोगेन दुःखी व्यभिचाररतो रोगी स्त्रीसङ्गकारणेन निर्धनोऽल्पवीर्योऽल्पमती रुग्णभार्याया मरणेन दुःखी लोकनिन्दको रतिसुखहीनो यस्य च भार्याकुरूपा भवति।

अष्टमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र राजमान्यः पण्डितवन्दितो धनसम्पन्नः शत्रुतो लाभवान् यद्यपि अतिपरिश्रमात् उदरेगुल्मी वा वातरोगो वा कुटुम्बवियोगेन दुःखी पैतृकसम्पत्तिहीनः सुकृतभाग्यवान् भाग्यहानिर्मुहुर्मुहुः स्त्रीसुखहीनः क्रोधी दरिद्रः कृशो विदेशवासी भीरुर्मायावी अल्पायुरधीरोऽतिधूर्तबन्धुद्वेषी अतिव्ययी कुकर्मरतः प्रमेहवातादिदुरप्रभृतिरोगग्रस्तः प्रायो भाग्यरहितः स्वजननिन्दितश्च भवति।

नवमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र बुद्धिमान् स्वगुणैः प्रख्यात आदरणीयो दयालुर्देवतीर्थसेवारतः कृतज्ञः कुटुम्बपालकः सभापण्डितः कीर्तिमान् सदर्थानां दाता रत्नादिसौख्यवान् धनिको धर्मज्ञो भृत्यादिसौख्यवान् ग्रामणीर्यद्यपि भ्रमणशीलः पितृद्वेषी पवित्राचरणहीनो मन्दमतिर्भाग्यहीनः स्वधर्मनाशको नीचधर्मानुरक्तः पिशुनः कुचैलः शत्रुभयग्रस्तः पुत्रहीनः सेवको विदेशवासी रतिक्रीडाकुशलश्च भवति।

दशमभावस्थराहुफलम्।

जातकोऽत्र ग्रामणीर्मन्त्री सेनापतिः शत्रुनाशको बुद्धिमान् धनवान् विरक्तोऽभयो मानिनीकामिनीस्त्रीभोगी चपलो यद्यपि अनर्थव्ययी दुष्टकार्यरतो व्याकुलो दुःखी म्लेच्छसङ्गी अभिमानी

द्वितीया दृष्टिः ।

विधवास्त्रीगामी पितृसुखहीनो वातरोगी वाहनभयग्रस्तश्चौर्यकार्यरतो दीनः सत्कर्महीनोऽन्यकार्यरतो भूमिहीनो युद्धप्रियः परद्रव्योपहारी अल्पपुत्रो मातृपीडापीडितश्च भवति ।

एकादशभावस्थराहुफलम् ।

जातकोऽत्र पुत्रवान् मतिमान् राजमान्योऽभिमानी भृत्यादिसौख्यवान् म्लेच्छतो लाभमान् मनोहरो नीलवपुर्मितभाषी देश-विदेशप्रवासी शास्त्रज्ञश्चपलः कविर्भोगी अपराजितदीर्घायुः स्वदेशे पूर्णसुखी च भवति ।

द्वादशभावस्थराहुफलम् ।

जातकोऽत्र धनिको विदेशवासी शत्रुनाशकोऽन्तेसिद्धमनोरथो यद्यपि दीनो हृदयफर्ष्यो र्वातजन्यशूलग्रस्तो दुष्टजनसङ्गी कीलपादो मलिनवस्त्रः प्रच्छन्नाघरतः कार्यविघ्नकरः सज्जनद्वेषी कलहप्रियो नेत्ररोगी शीलहीनो नीचकर्मरतोऽसद्व्ययी पापबुद्धिः सकपटः कुलदूषको धर्महीनो दुःखी कान्ताविमुक्तः कुनखी जलोदररोगग्रस्तो मन्दबुद्धिर्बन्धुवैरी अल्पपुत्रो नृपपीडितश्च भवति ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु केतोः साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थकेतुफलम् ।

जातकोऽत्र बान्धवैः क्लेशकारी दुर्जनपीडितः स्त्रीपुत्रादिचिन्तायुक्तो भीरु उद्विग्नः प्रथमपत्नीवियुक्तो बाहुव्याधिग्रस्तः कृतघ्नो निस्तेजाः पदच्युतो मातुलकष्टकारी तन्तुवायोऽव्यवस्थित-चित्तो वातरोगी अनृतवादी आत्मघाती च भवति ।

द्वितीयभावस्थकेतुफलम् ।

जातकोऽत्र राजभयग्रस्तोऽशान्तस्वभावः कुटुम्बक्लेशी मित्रद्रोही कटुवचनी जनापराधी नीचजनसङ्गी भाग्यहीनो मुखरोगी धनधान्यनाशकारी अल्पविद्यः परान्नभोजी स्त्रीसुखहीन आश्रितनाशपीडितश्च भवति ।

तृतीयभावस्थकेतुफलम् ।

जातकोऽत्रैश्वर्यवान् तेजस्वी गुणवान् धनसम्पन्नः शत्रुनाशको बलवान् सत्सङ्गी दीर्घायुः

द्वितीया दृष्टिः।

शत्रुस्त्रीभोक्ता यद्यपि व्यर्थवादी विषयासक्तो मित्रनाशकारी अव्यवस्थितचित्तो भ्रातृकष्टकारी उदासीनो हृदयरोगी बधिरो बाहुव्याधिग्रस्तश्च भवति।

चतुर्थभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र मातृसुखहीनो मित्रसौख्यरहितः पैतृकसम्पत्तिनाशकोऽन्यगृहवासी स्वगृहेव्याकुलोनिन्दको मातृपितृकष्टकारी जन्मभूमित्यक्त्वा परदेशनिवासी च भवति।

पञ्चमभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र पशुधनयुक्तो विदेशगमनोत्सुको यद्यपि पराक्रमयुक्तोऽपिसेवकः प्रेतपिशाचादिकैः पीडितो बुद्धिकल्पितभ्रमपीडितो मानसरोगी पुत्रसुखहीनो जलभीरुः शठ उदरशूलग्रस्तोऽल्पसन्ततिः शस्त्रवातरोगबन्धुप्रभृतिभिः क्लेशितश्च भवति।

षष्ठभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र नीरोगी पशुधनयुक्तो गुणवान् प्रख्यातो यशस्वी विद्वान् इष्टसिद्धिकामः शत्रुनाशकः श्रेष्ठी यद्यपि मातुलद्वेषी दन्तरोगी ओष्ठरोगी च भवति।

सप्तमभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र स्त्रीपुत्रादिभिर्दुःखी यात्रादिचिन्तापीडितो व्यग्रमानसो धनव्यये दुःखी सदाप्रवासी पत्नी-वियुक्तो विचित्रवीर्य आन्तरोगी कुलटागामी नष्टधनो दुःशीलो निद्रालुः शत्रुतोऽधननाशचिन्तितश्च भवति।

अष्टमभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र गुदरोगी परधनासक्तः परस्त्रीरतो दुराचारी अतिलुब्धोऽल्पायुः शस्त्रघातेन पीडितो मुखरोगी वाहनादिपातभयग्रस्तः स्वद्रव्यावरुद्धः स्वकर्मविरोधी च भवति।

नवमभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र म्लेच्छेन भाग्यवान्^१ क्लेशशामको वक्ता शूरो यद्यपि पुत्रसन्तानरहितो दाम्भिकः क्रोधी

^१ यद्यपिम्लेच्छशब्दः इस्लामधर्मिणां कृते उपयुज्यते तथापि म्लेच्छाः यवनाः विदेशीयाः आधुनिकानामाचार्याणां मतम्।

द्वितीया दृष्टिः।

परनिन्दकः पितृद्वेषी उत्साहहीनोऽभिमानी पितृसुखहीनः स्वधर्मद्वेषी परधर्मानुरागी सोदरपीडितो बाहुव्याधिपीडितश्च भवति।

दशमभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र शिल्पज्ञ आत्मज्ञानी वीणावादको यद्यपि भाग्यहीनः कष्टभाक् पितृसुखहीनः कुरूपो भ्रमणशीलो गुदरोगी परस्त्रीरतः शुभकर्मघाती दस्युभयग्रस्तः कफरोगपीडितश्च भवति।

एकादशभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र विद्वान् मनोहरस्तेजस्वी सुवस्त्रो मधुरभाषी प्रतापी अधिकारी सन्तुष्टः सदाचारः सर्वैश्वर्यवान् लोकप्रियो यद्यपि गुदरोगी पुत्रकर्मक्लेशितो वातरोगपीडितश्च भवति।

द्वादशभावस्थकेतुफलम्।

जातकोऽत्र नृपसदृशो धनवान् यशस्वी सद्ब्ययी शत्रुनाशको यद्यपि मातुलसुखहीनः पूर्वसम्पत्ति-नाशको नृपतुल्यव्ययी अनर्थधननाशको दुःशीलो गुप्तपापो गुह्यबस्तिनाभिपादचक्षूरोगग्रस्तो दुःशीलश्च भवति।

स्त्रीजातकस्य जन्मकुण्डल्यां लग्नादिद्वादशभावेषु सूर्यादिग्रहाणां साधारणफलम् ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु सूर्यस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थसूर्यफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे सूर्यो भवेत्तदा सा रुग्णा दुःखिनी दुष्टा कृशा कृतघ्ना परान्नरता प्रभावहीना च भवति।

द्वितीयभावस्थसूर्यफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे सूर्यो भवेत्तदा सा धनधान्यहीना कठोरवचना भक्तिहीना युद्धप्रिया द्वेषयुक्ता खलस्वभावा सुहृद्हीना च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

तृतीयभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे सूर्यो भवेत्तदा सा सुखिनी स्वस्था नीरोगा रूपवती विशालनेत्रा सन्ततियुक्ता च भवति ।

चतुर्थभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे सूर्यो भवेत्तदा सा नारी दुःखिनी दीनवृत्तियुक्ता रुग्णा विकरालदंष्ट्रा प्रभावहीना लोकविरुद्धा च भवति ।

पञ्चमभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे सूर्यो भवेत्तदा साऽल्पसन्ततियुक्ता व्रतानुरागिणी स्थूलदन्ता मातृपितृवत्सला प्रियंवदा विप्रभक्ता च भवति ।

षष्ठभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे सूर्यो भवेत्तदा सा धर्मानुरक्ता सौभाग्ययुक्ता रूपवती विशिष्टस्वभावयुक्ता उत्तमाचरणरता रिपुनाशिनी च भवति ।

सप्तमभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे सूर्यो भवेत्तदा सा पतित्युक्ता सुखहीना क्रोधिनी प्रणयहीना कफरोगी कुरूपा पापरता च भवति ।

अष्टमभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे सूर्यो भवेत्तदा सा दुःखिनी धनहीना कुधर्मान्विता विषादयुक्ता क्षतजीर्णाङ्गा बान्धवयुक्ता च भवति ।

नवमभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे सूर्यो भवेत्तदा सा कुकर्मरता साहसप्रिया भाग्यहीना बहुशत्रुवती क्रोधिनी ऐश्वर्यहीना च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

दशमभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे सूर्यो भवेत्तदा सा नारी कुकर्मरता प्रभावहीना स्वकल्याणेऽपि प्रमादिनी मलिनस्वभावा च भवति ।

एकदशभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे सूर्यो भवेत्तदा सा नारी कलाज्ञा पुत्रवती पौत्रवती जितेन्द्रिया क्षमान्विता बान्धवपूजिता च भवति ।

द्वादशभावस्थसूर्यफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे सूर्यो भवेत्तदा सा नारी अविनययुक्ता, बहुदुःखयुक्ता पापरता निर्दयस्वभावा पवित्रहीना बहुपुरुषगामिनी च भवति ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु चन्द्रस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे शुक्लपक्षस्य चन्द्रो भवेत्तदा सा नारी रूपवती तत्र च कृष्णपक्षस्य चन्द्रो भवेत्तदा सा कृशाङ्गना रुग्णा विवादशीला कुचैला च भवति ।

द्वितीयभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा नारी धनिका धर्मशीला पतिकार्यदक्षा नीतिकुशला ब्राह्मणप्रिया च भवति ।

तृतीयभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा कफवायुरोगी कठोरवचनी दुष्टसङ्गिनी नीतिहीना कृपणा कृतघ्ना दुष्टा च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

चतुर्थभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा बहुसुखभोत्री स्थिरस्वभावा व्यवहारकुशला देवगुरुपूजका बहुभोगशीला च भवति ।

पञ्चमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा सुपुत्रवती गुणगौरवयुक्ता भृत्यवती सुखी सत्याचरणा पतिपरायणा सुसंयमितजीवननिर्वाहकुशला, रूपवती च भवति ।

षष्ठभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा अल्पधनिका बहुशत्रुयुक्ता अविनया चञ्चला रुग्णा दुर्बला क्षतगात्रयुक्ता च भवति ।

सप्तमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा शुद्धाचरणरता पतिप्रिया धर्मपरायणा विवेकशीला मधुरभाषिणी बहुसुखभोक्त्री तेजस्विनी पवित्रकार्यरता च भवति ।

अष्टमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा कुनेत्रा विकृतस्तनी दुषितभगयुक्ता रुग्णा निन्दिता कुवस्त्राभूषणयुक्ता कठोरस्वभावा च भवति ।

नवमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा धर्मपरायणा सुकटियुक्ता सकलभोगैश्वर्यभोक्त्री मनोहरा सुपुत्रवती भृत्यसुखयुक्ता सुखी च भवति ।

दशमभावस्थचन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा सुवर्णा दिधनयुक्ता प्रसिद्धा कुलेमान्या न्यायप्रिया पुण्यवती सत्याचरणा च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

एकदशभावस्थ चन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा सुन्दरी बहुलाभववती व्याधिहीना नीरोगी सुशीला च भवति ।

द्वादशभावस्थ चन्द्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे चन्द्रो भवेत्तदा सा धनव्ययेन सन्तप्तमना प्रभावहीना उग्रा नीतिहीना निर्धना च भवति ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु मङ्गलस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थमङ्गलफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा रक्तविकारपीडिता प्रभावहीना प्रायः पतिना परित्यक्ता दौर्भाग्ययुक्ता स्त्रीस्वभावहीना गर्वान्विता च भवति ।

द्वितीयभावस्थमङ्गलफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा चरित्रहीना धनरहिता कुकान्ता कामयुक्ता रुग्णा स्वपतिना वयसा ज्येष्ठा च भवति ।

तृतीयभावस्थमङ्गलफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा सौभाग्यशालिनी सुशीला बान्धवप्रिया सज्जनसङ्गी प्रशस्ताचरणरता नीरोगा प्रभावयुक्ता च भवति ।

चतुर्थभावस्थमङ्गलफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा कार्यध्वंसिनी दुःखिनी धनहीनोग्रा कुशीला लोकविरोधिनी च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः।

पञ्चमभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा कुपुत्रयुक्ता लज्जाहीना पापरता ज्ञानरहिता बन्धुहीना च भवति।

षष्ठभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा पतिप्रिया शत्रुनाशिनी सञ्चितधनेन सुखी सज्जनानुरागिणी प्रबुद्धा रोगरहिता च भवति।

सप्तमभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा दुष्टस्वभावा वैभवहीना कुत्सितशरीरा गुणहीना वैधव्येन दुःखिनी च भवति।

अष्टमभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा रुग्णा दुर्बला प्रायो निराश्रिता दारिद्र्यदुःखशोकसन्तप्ता हिंसका कान्तिहीना च भवति।

नवममभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा धर्महीना सुखरहिता दूषितमना कुलटा विधर्मरता लज्जाहीना बुद्धिहीना च भवति।

दशमभावस्थ मङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा कुकर्मरता दुषितमना कुलटा विधर्मरता लज्जाहीना बुद्धिरहिता च भवति।

एकादशभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्यैकादशभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा सुशीला पतिवत्सला सद्धर्मरता च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वादशभावस्थमङ्गलफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे मङ्गलो भवेत्तदा सा नारी कृतघ्नी गुणहीना मद्यपानरता निर्दयस्वभावा सदातुरा शक्तिहीना च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु बुधस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे बुधो भवेत्तदा सा रूपशालिनी पतिव्रता नीतिधर्मपरायणा सुलोचना भौतिकसमृद्धियुक्ता सत्याचरणा सुशीला च भवति।

द्वितीयभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे बुधो भवेत्तदा सा सदाचारिणी गुणयुक्ता धर्मरता द्विजसज्जनसेवारता धनिका च भवति।

तृतीयभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे बुधो भवेत्तदा सा सशक्ता सुभाषिणी प्रभुत्वशालिनी जनानु-कूलाचरणरता पुत्रवती धनवती सम्मानभोक्त्री च भवति।

चतुर्थभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे बुधो भवेत्तदा सा देवद्विजाराधनातत्परा विख्यात्कुलोत्पन्ना सुभृत्या सुखभोक्त्री बन्धुषु विशेषप्रिया सुजनप्रशंसायुक्ता च भवति।

पञ्चमभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे बुधो भवेत्तदा सा कलहप्रिया धनान्नहीना वृथाटनशीला सर्वकार्यविनाशिनी सज्जनविरोधिनी अल्पसन्ततियुक्ता च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

षष्ठभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे बुधो भवेत्तदा सा शत्रुधातिनी मद्यपा अल्पायुः शीघ्रकार्यकर्त्री परोपकारिणी च भवति।

सप्तमभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे बुधो भवेत्तदा सा विदुषी विदग्धा शास्त्रानुरक्ता प्रीतिपरायणा शुभभर्तृका नियमोपेता च भवति।

अष्टमभावस्थ बुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्याष्टमभावे बुधो भवेत्तदा सा कृतघ्ना निरस्तधर्मा जनविरुद्धकार्यकर्त्री सदातुरा भयग्रस्ता च भवति।

नवमभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे बुधो भवेत्तदा सा सद्धर्मपरायणा सुविनीता भाग्यशालिनी व्यवहारदक्षा कीर्तिमतिः क्षमाशीला सत्याचाररता च भवति।

दशमभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे बुधो भवेत्तदा सा सुकर्मरता प्रीतिप्रधाना नीतिपरायणा विनीता प्रभूतकोशाश्चसुवर्णसुखभाक् च भवति।

एकादशभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे बुधो भवेत्तदा सा पतिव्रता पतिप्रिया भर्तृसमृद्ध्या सन्तुष्टा लाभान्विता वस्त्रालङ्कारप्रिया च भवति।

द्वादशभावस्थबुधफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे बुधो भवेत्तदा सोद्विग्नमना गुणहीना विवादप्रिया विलक्ष्या प्रभावप्रतापरहिता कृशाङ्गी सज्जननिरस्ता च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु गुरोः साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे गुरुर्भवेत्तदा सा स्त्री सत्याचरणायुक्ता अत्यन्त मनोहरभोक्त्री गम्भीरवाणीयुक्ता सज्जनानां पक्षे स्वमत प्रदर्शिका सुशरिणी एवं उत्तमाङ्गी च भवति।

द्वितीयभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे गुरुर्भवेत्तदा सा अधिकसमृद्धा सौभाग्यशालिनी मनोहरा सद्धर्मपरायणा नीतिविचारशीला गौरवशालिनी स्पृहाहीना हानिरहिता च भवति।

तृतीयभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयेभावे गुरुर्भवेत्तदा सा प्रभावशालिजीवनरहिता दोषयुक्तशरीरःकुकर्म्मरता धनहीना हीनङ्गा च भवति।

चतुर्थभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थेभावे गुरुर्भवेत्तदा सा नैकसुखभोक्त्री प्रभूतसमृद्धनीधियुक्ता नैकभृत्ययुक्ता प्रख्याता पूजिता अनेकगुणैर्गौरवान्विता च भवति।

पञ्चमभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चभावे गुरुर्भवेत्तदा सा सत्पुत्रैः युक्ता पापकृत्यहीना अनुकूलाचरणकर्त्री व्रतधर्माचरणानुरागिणी सत्यव्यवहारकर्त्री सभाचतुरा भव्याकृति च भवति।

षष्ठभावस्थगुरुफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे गुरुर्भवेत्तदा सा नैकविरोधीयुक्ता नीतिविचारशीला अनेककष्टभोक्त्री त्रस्तजीवनयापिनी मुख्यकार्यकारिणी व्यवहारदक्षा च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

सप्तमभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे गुरुर्भवेत्तदा सा सद्भवानायुक्ता पुण्यरता ज्ञानरता अनेकशास्त्रज्ञा पतिप्रिया कीर्तिमती च भवति ।

अष्टमभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे गुरुर्भवेत्तदा सा अल्पसत्याचरणकर्त्री हीनचरिता पतिना परित्यक्ता दीर्घहस्तपादयुक्ता व्यसनयुक्ता अतिभोजनशीला रोगिणी च भवति ।

नवमभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे गुरुर्भवेत्तदा सा वाटिकामन्दिरादिनिर्माणकर्त्री सत्याचरणा जनसुविधोपयोगिरचनाभिः सन्तुष्टा अतिधनिका नीचजनानां प्रति उपकारिणी भवति ।

दशमभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे गुरुर्भवेत्तदा सा अत्यन्तविनम्रा अनुशासिता कीर्तिमती शोभाशालिनी कलानुरक्ता सत्याचरणप्रिया प्रसिद्धकार्यकर्त्री विशिष्टगुणयुक्ता गुणिजनानामादरप्रदात्री च भवति ।

एकादशभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे गुरुर्भवेत्तदा सा नैकपरिचारिकायुक्ता विनीता प्रगल्भा अद्भुतकार्यकर्त्री सदैव स्वप्रशंसाश्रवणेऽनुरक्ता च भवति ।

द्वादशभावस्थगुरुफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे गुरुर्भवेत्तदा सत्कार्येषु धनव्ययकर्त्री प्रेमभावयुक्ता नैकलाभान्विता कुलधर्महीना दुष्टस्वभावा परधर्मरता च भवति ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु शुक्रस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थशुक्रफलम् ।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे शुक्रो भवेत्तदा सा स्त्री अतिमनोहराकृतिः सौभाग्यशालिनी विदुषी धनसमृद्धा दोषमुक्तशरीरवती शत्रुजिता सुशीला च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वितीयभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे शुक्रो भवेत्तदा सा धनाढ्या विदग्धचेष्टा सरलया नोपलब्धा धर्मध्वजभूता विख्यातकर्मकर्त्री मृदुभाषिणी च भवति।

तृतीयभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे शुक्रो भवेत्तदा सा दीनबान्धवयुक्ता सञ्चितधनयुक्ता पतिना परित्यक्ता अतिनिर्दया गद्गद्भाषिणी च भवति।

चतुर्थभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे शुक्रो भवेत्तदा साऽतिसुखभोक्त्री धनाढ्या विलासिनी धार्मिककर्मप्रिया जितेन्द्रिया वंशे विभूषणा च भवति।

पञ्चमभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे शुक्रो भवेत्तदा सा समृद्धा नैककन्यामाता रम्यकार्यपद्धतिप्रिया, दुःसंगहीना स्वगृहे सदैव प्राधान्यं भजमाना च भवति।

षष्ठभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे शुक्रो भवेत्तदा साऽधिकईर्ष्याप्रधानाऽतिकोपयुक्ता प्रकृत्या ऽतितीक्ष्णा शत्रुजिता पतिपुत्रैश्चोपिक्लिता भवति।

सप्तमभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे शुक्रो भवेत्तदा साऽतिधनवती प्रभावशालिनी स्वपतिप्रिया शास्त्ररता विप्रप्रियकारिणी लोकप्रिया च भवति।

अष्टमभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे शुक्रो भवेत्तदा सा प्रमत्ताऽसावधाना विषादयुक्ता वैभवहीना दयाहीना परवञ्चिता कुचैला धर्महीन च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

नवमभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे शुक्रो भवेत्तदा सुमुख्या वस्त्रादिसमृद्धिभोक्त्री सन्तुष्टा सबलमना पुरुषमना पुरुषवदाचरणसक्ता च भवति।

दशमभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे शुक्रो भवेत्तदा सा यशस्विनी अतिधनवती प्रसिद्धकार्यकर्त्री सन्मानभोक्त्री बुद्धिमती सत्याचरणप्रिया च भवति।

एकादशभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे शुक्रो भवेत्तदा नैकलाभान्विता दोषरहिताऽनेकशास्त्रेषु सहजाकर्षणवती अतिप्रभावशालिनी अनेकजनाश्रयदात्री च भवति।

द्वादशभावस्थशुक्रफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे शुक्रो भवेत्तदाऽशुभकार्येषु धनव्ययकर्त्री दुःखभाक् कामुकी मायाविनी व्यवहारकर्त्री कृत्रिमभाषिणी रोगग्रस्ता बुद्धिहीना च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु शनैश्चरस्य साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य प्रथमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा स्त्री कुरूपाऽतिपरिश्रमा कीर्तिरहिता दीर्घहस्तपादास्थियुक्ता दीर्घन्तनेत्रवती च भवति।

द्वितीयभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वितीयभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा धनहीना सर्वत्रोपेक्षिता सर्वनिरस्ता प्रणयभावरहिता निर्दयस्वभाववती नीतिनियमविचारैः संकुला च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

तृतीयभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य तृतीयभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा कार्यदक्षा सर्वत्र प्राधान्यं भजमाना ऽतिधनभाग्यवती अनेकसन्तानवती शासनस्वभावा सज्जनमान्या च भवति।

चतुर्थभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य चतुर्थभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा ससुखजीवनयापिनी किन्तु बुद्धिहीना कृतघ्नी चञ्चलस्वभावा वैभवरहिता नीचसङ्गत्या व्याकुला च भवति।

पञ्चमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य पञ्चमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा दयाहीना दर्पवती सज्जनसङ्गरहिता वेश्यानुकारिणी पुत्रहीना च भवति।

षष्ठभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य षष्ठभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा गुणानुरागिणी मन्दस्वभावा पुत्रप्रधाना वस्त्राभरणयुक्ता पुत्रप्रिया च भवति।

सप्तमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य सप्तमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा दोषयुक्ता बहुकुटुम्बभाग्विधवा सर्वविवर्जिता रुग्णा कुमित्रा च भवति।

अष्टमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य अष्टमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा धर्महीना ऽसत्यप्रिया कपटप्रिया निजकर्मदोष-युक्ता च भवति।

नवमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य नवमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा कुकर्मरता ऽत्यधिकधनव्यया लुब्धमित्रावृता विद्याहीना गर्विणी च भवति।

द्वितीया दृष्टिः।

दशमभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य दशमभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा कुकर्मसङ्गा विकृतकार्यकर्त्री कुशास्त्राध्यनप्रियः स्वभावदुष्टा धनहीना च भवति।

एकादशभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य एकादशभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा सुपुत्रवती सद्भनवती सुन्दरमुखाकृतियुक्ता सर्वसुखभाल्लाभान्विता भयग्रस्ता च भवति।

द्वादशभावस्थशनैश्चरफलम्।

यदा स्त्रीजातकस्य द्वादशभावे शनैश्चरो भवेत्तदा सा रक्तस्रावा रक्तविकारग्रस्ता वातपीडिता कफरोगिणी विवेकहीना कुटिला व्यसनप्रिया च भवति।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु प्रजापतेः (हर्षलस्य) साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थप्रजापतिफलम्।

यदा जातकस्य जन्मकुण्डल्यां प्रथमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातकोऽविश्वसनीयो विचित्रप्रकार-
श्चञ्चलः साहसिकस्तत्त्वज्ञ उग्रस्वभावः शीघ्रगोऽन्वेषकश्च भवति।

द्वितीयभावस्थप्रजापतिफलम्।

यदा द्वितीयभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको नेत्ररोगी वक्त्ररोगी धनचिन्तायुक्तश्च भवति।

तृतीयभावस्थप्रजापतिफलम्।

यदा तृतीयभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको विचित्रस्वभावः प्राज्ञः कुशाग्रबुद्धिश्च भवति।

चतुर्थभावस्थप्रजापतिफलम्।

यदा चतुर्थभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको गृहसुखरहितो मातृपितृवियोगी कुटुम्बचिन्तायुक्तश्च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

पञ्चमभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा पञ्चमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको विचित्रस्वभावो भाग्यसम्बन्धिव्यवसायेनाल्पलाभः सन्ताहीनः सन्ततिचिन्तायुक्तो विकलाङ्गसन्ततिमांश्च भवति ।

षष्ठभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा षष्ठभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको विविधरोगग्रस्तो भवति ।

सप्तमभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा सप्तमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातकः शठो हिंसक उग्रः स्त्रीपीडितो भवति । जातकस्य विवाहो विलम्बेनाथवा प्रथमविवाहभङ्गपूर्वकं द्वितीयविवाहो भवति । संयुक्तव्यवसायीऽल्पलाभो महानुभावैः सह जातकस्याकारणं शत्रुत्वमुत्पद्यते ।

अष्टमभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा अष्टमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको रोगी मित्रेभ्यः प्रवञ्चनावान् द्रव्यचिन्तायुक्तः कदाचिदाकस्मिकमृत्युं प्राप्नोति ।

नवमभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा नवमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातकः सुदूरप्रवासी सत्सङ्गी दूरद्रष्टा लब्धकीर्तिः पत्नीसम्बन्धिभिर्जनैः पीडितश्च भवति ।

दशमभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा दशमभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको लोकप्रसिद्धो राजकारणे सक्रियश्चञ्चलः कल्पकः कार्यशीलो महाजनाश्रयवांश्च भवति ।

एकादशभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदैकादशभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातक आकस्मिकलब्धधनः क्वचित् मित्रैः सङ्कटपतितः प्रसिद्धजनाश्रयवान् कीर्तिसम्पन्नश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

द्वादशभावस्थप्रजापतिफलम् ।

यदा द्वादशभावे प्रजापतिर्भवेत्तदा जातको नित्यधनचिन्तायुक्तो भग्नमनोरथो व्यवसाये उच्चाधिकारी स्वजनपराङ्गमुख दस्युसङ्गी राजदण्डभाक् च भवति ।

जन्मकुण्डल्यां द्वादशभावेषु वरुणस्य (नेपच्यूनस्य) साधारणफलम् ।

प्रथमेभावस्थवरुणफलम् ।

यदा प्रथमेभावे वरुणो भवेत्तदा जातकः स्वाभिमानी उन्मत्तः कल्पकोऽस्थिरो मत्सरी दीर्घचिन्तकः सुवस्त्रधारी विकाराधीनः समुद्रप्रवासेच्छुकः प्रियसङ्गीतोऽध्यात्मनिष्ठः स्वप्नप्रलापी च भवति ।

द्वितीयभावस्थवरुणफलम् ।

यदा द्वितीयभावे वरुणो भवेत्तदा जातको न्यूनसम्पतिकोऽव्यवस्थितः पिशाचविद्यासेवी नानाव्यवसाय तत्परो ललितकलावान् लेखको वक्ता कलाद्वाराद्रव्यलाभी च भवति ।

तृतीयभावस्थवरुणफलम् ।

यदा तृतीयभावे वरुणो भवेत्तदा जातक उत्तमलेखकः प्रगल्भोऽध्यात्मरतः सूचकस्वप्नद्रष्टा बन्धुसौख्यहीनश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थवरुणफलम् ।

यदा चतुर्थभावे वरुणो भवेत्तदा जातको वृद्धस्त्रीभिः कुटुम्बक्लेशभाक् मातृकष्टदायी स्वेष्टजन-मृत्युकारणात् स्वयमपि उद्विग्नदशामृत्युश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थवरुणफलम् ।

यदा पञ्चमभावे वरुणो भवेत्तदा जातकस्तन्तुवाद्यकुशलो ललितकलासेवी विद्याव्यासङ्गी अन्वेषकः प्रेमविवाहयोगवान् अध्यात्मप्रेमी अल्पकालिकनमित्रसुखवाहो बहुप्रजावाँश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

षष्ठभावस्थवरुणफलम् ।

यदा षष्ठभावे वरुणो भवेत्तदा जातको औषधानामत्यधिकसेवनेन रोगी प्राय उदररोगी गुह्यरोगी वा भवति ।

सप्तमभमस्थवरुणफलम् ।

यदा सप्तमभावे वरुणो भवेत्तदा जातको द्विभार्यावान् कदाचित् गुप्तविवाहसम्बधवान् विवाहकर्मणि बहुविधपीडितो विश्वासघातुकमित्रवान् संयुक्तव्यवसाया लोभहीनो भवति ।

अष्टमभावस्थवरुणफलम् ।

यदाऽष्टमभावे वरुणो भवेत्तदा जातको जलघातेनपीडितो भोजनौषधादिप्रमादे न पीडितो मृतान् प्रतिसमादरयुक्तो मृत्युपत्रविषयकपित्र्यसम्पतिविषये संयुक्तव्यवसायसमये सम्बन्धे बहुलविघ्नवांश्च भवति । स कदाचित् समाधि द्वारासमोक्षसुखलाभवान् भवति ।

नवमभावस्थवरुणफलम् ।

यदा नवमभावे वरुणो भवेत्तदा जातकोऽध्यात्मशास्त्रव्यासङ्गी गूढतत्त्वजिज्ञासुर्नूतनान्वेषण तत्परः प्राक्तनजन्मयोगभ्रष्ट इव शास्त्रस्फुरणशीलः क्वचित् स्वप्नेऽपिलाभवान् काव्यनाटकादि ललितकलानिपुणो भवति ।

दशमभावस्थवरुणफलम् ।

यदा दशमभावे वरुणो भवेत्तदा जातको व्यवहारकुशलो जलसम्बधिव्यवसायनिपुणो क्वचित् त्रिम्नव्यवसाययोगी चित्रसङ्गीतादिललितकलाप्रियः परमनोविकारज्ञो भवति ।

एकादशभावस्थवरुणफलम् ।

यदैकादशभावे वरुणो भवेत्तदा जातको मित्र-नैकटिक-परिचितजनादिभिः कार्यसाधनकुशलो भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

द्वादशभावस्थवरुणफलम् ।

यदा द्वादशभावे वरुणो भवेत्तदा जातकश्चिकित्सालय-कारागृह-दूरमन्त्रस्थान-संशोधन-स्थानैर्लाभवांश्च भवति ।

जन्मकण्डल्यां द्वादशभावेषु यमस्य(प्लुटोग्रहस्य) साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थयमफलम् ।

यदा प्रथमभावे यमो^८ भवेत्तदा जातकोऽनुयायिसम्पन्नो नम्रः परमेश्वरे गाढश्रद्धावान् दैववादी सद्गतिश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थयमफलम् ।

यदा द्वितीयभावे यमो भवेत्तदा जातकः सम्पत्त्या समृद्धः शास्त्राध्यायी च भवति ।

तृतीयभावस्थयमफलम् ।

यदा तृतीयभावे यमो भवेत्तदा जातको ज्ञानपिपासु शास्त्रानुसारिजीवनयापने प्रयत्नशीलः सम्बन्धिजनसौख्यरहितश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थयमफलम् ।

यदा चतुर्थभावे यमो भवेत्तदा जातको भूमि-कृषि-आकरादिभिर्लाभवान् चिन्तनशीलः प्रत्यक्षव्यवहारेऽनिपुणश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थयमफलम् ।

यदा पञ्चमभावे यमो भवेत्तदा जातको नानासाधनैः सुखं प्राप्तुमिच्छुर्ज्ञानग्रहणतत्परो हर्षवृत्तिकः कार्यक्षमः सततोत्साहवान् च भवति ।

^८ विशेषार्थं परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः।

षष्ठभावस्थयमफलम्।

यदा षष्ठभावे यमो भवेत्तदा जातकोऽस्वस्थ परजनैः स्वकार्यसाधनकुशलः संस्थादि कार्यसंचालननिपुणः सेवापरायणः श्रद्धावान् साधुवृत्तिश्च भवति।

सप्तमभावस्थयमफलम्।

यदा सप्तमभावे यमो भवेत्तदा जातकोऽस्वस्थदाम्पत्यजीवनः स्नेहशून्यः सामाजिकप्रतिष्ठाविषये प्रमत्तो भवति। तस्य सामाजिक समस्या जायन्ते सामाजिकजनेभ्यश्च विरोधपीडाश्च प्राप्यन्ते।

अष्टमभावस्थयमफलम्।

यदाऽष्टमभावे यमो भवेत्तदा जातकः संस्मरणीयं मृत्युमरणोत्तर संमानभाक् उन्नतध्येयार्थं स्वबलिदानतत्परोऽध्यात्मनिष्ठो दैवसामर्थ्यविषये भौतिकेतरविषयेऽध्ययनशीलो वशीकरणरुचिश्च भवति।

नवमभावस्थयमफलम्।

यदा नवमभावे यमो भवेत्तदा जातको दूरदेशप्रवासशीलो विश्वबन्धुत्वभावनासम्पन्न आध्यात्मिकज्ञानसम्पन्नो व्यवहारकुशलश्च भवति।

दशमभावस्थयमफलम्।

यदा दशमभावे यमो भवेत्तदा जातकोऽग्रणीः कुशलकार्यकर्ता नानाविधान्दोलनकारी विरोधप्रकटनपूर्वं प्रतिपक्षपराजयकर्ता स्फूर्तिसम्पन्नो ध्येयवादी नानोद्योगव्यवसायादिषु लब्धप्रसरो भवति।

एकादशभावस्थयमफलम्।

यदैकादशभावे यमो भवेत्तदा जातको मित्रार्थं स्वार्थत्यागशील आकस्मिकमधनलाभवान् सर्वाजनिककार्येषु दत्तचित्तश्च भवति।

द्वादशभावस्थयमफलम्।

यदा द्वादशभावे यमो भवेत्तदा जातकः प्रतिबोधनिपुणो दैवसामर्थ्यप्राप्तये कृतोद्यमोऽध्यात्मप्रचारे च तत्परो भवति। परिणामे च कीर्तिं लभते।

द्वितीया दृष्टिः।

लग्नादिद्वादशभावेषु चापनामकोपग्रहस्य(इन्द्रधनुषस्य) साधारणफलम्।

प्रथमभावस्थचापफलम्।

यदा प्रथमभावे चापग्रहो^९ भवेत्तदा जातको दोषरहितः कृतज्ञो धनधान्याभिः परिपूर्णः सज्जनसङ्गी च भवति।

द्वितीयभावस्थचापफलम्।

यदा द्वितीयभावे चापग्रहो भवेत्तदा जातको विनीतः प्रगल्भो विद्वान् मनोहरो धार्मिकः प्रियवक्ता च भवति।

तृतीयभावस्थचापफलम्।

यदा तृतीयभावे चापो भवेत्तदा जातकः कृपणः कालनिपुणः सदातस्करकर्मरतश्च भवति।

चतुर्थभावस्थचापफलम्।

यदा चतुर्थभावे चापो भवेत्तदा जातको नीरोगी सुखी गौयुक्तो धनिको धान्यसम्पन्नो नृपसमानभाक् च भवति।

पञ्चमभावस्थचापफलम्।

यदा पञ्चमभावे चापो भवेत्तदा जातको दीर्घदर्शी कान्तिमान् देवभक्तः प्रियवक्ता कर्मवृद्धिकरश्च भवति।

षष्ठभावस्थचापफलम्।

यदा षष्ठभावे चापो भवेत्तदा जातकः सरलस्वभावः पवित्रः सुखी कार्ये लब्धसमृद्धिः शत्रुनाशकश्च भवति।

^९ विशेषार्थं परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम्।

द्वितीया दृष्टिः ।

साप्तमभावस्थचापफलम् ।

यदा सप्तमभावे चापो भवेत्तदा जातकः शास्त्रज्ञ ईश्वरसदृशगुणवान् धार्मिकः प्रियभाषी च भवति ।

अष्टमभावस्थचापफलम् ।

यदा अष्टमभावे चापो भवेत्तदा जातकः क्रूरः परकार्यरतः परस्त्रीरतः कष्टलब्धमृत्युश्च भवति ।

नवमभावस्थचापफलम् ।

यदा नवमभावे चापो भवेत्तदा जातकस्तपस्वी व्रतासक्तो विद्वान् लोकप्रसिद्धश्च भवति ।

दशमभावस्थचापफलम् ।

यदा दशमभावे चापो भवेत्तदा जातको लोकप्रसिद्धो बहुधनवान् गोमहिषीधनैश्वर्ययुक्तश्च भवति ।

एकादशभावस्थचापफलम् ।

यदैकादशभावे चापो भवेत्तदा जातको नीरोगी सुदृढदेहः कोपाग्निमन्त्रपरमास्त्रज्ञः स्त्रीनिपुणो लाभयुक्तश्च भवति ।

द्वादशभावस्थचापफलम् ।

यदा द्वादशभावे चापो भवेत्तदा जातको दुष्टोऽभिमानी दुर्बुद्धिर्निलज्जो निर्धनः परस्त्रीलोलुपश्च भवति ।

लग्नादि द्वादशभावेषु परिधिनामकोपग्रहस्य (परिवेषस्य) साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थपरिधिफलम् ।

यदा प्रथमभावे परिधिः ^{१०} भवेत्तदा जातकः सत्यवादी विद्वान् शान्तस्वभावो दानी धनिकः पवित्रः पुत्रवान् गुरुभक्तश्च भवति ।

^{१०} विशेषार्थं परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः।

द्वितीयभावस्थपरिधिफलम्।

यदा द्वितीयभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको धर्मपरायणः समर्थः सुखी भोगी रूपवान् च भवति।

तृतीयभावस्थपरिधिफलम्।

यदा तृतीयभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको मनोहरः स्त्रीप्रियो देवभक्तः स्वजनयुक्तो धनिको भृत्यवत्सलश्च भवति।

चतुर्थभावस्थपरिधिफलम्।

यदा चतुर्थभावे परिधिर्भवेत्तदा जातकोऽक्रूरः सरलचित्तो गीतसङ्गीतज्ञश्च भवति।

पञ्चमभावस्थपरिधिफलम्।

यदा पञ्चमभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको धार्मिकः शीलवान् लक्ष्मीवान् स्त्रीप्रियश्च भवति।

षष्ठभावस्थपरिधिफलम्।

यदा षष्ठभावे परिधिर्भवेत्तदा जातकः प्रख्यातो भोगी सर्वजनहितकारी शत्रुयुक्तोऽपिशत्रुनाशकः पुत्रवान् धनिकश्च भवति।

सप्तमभावस्थपरिधिफलम्।

यदा सप्तमभावे परिधिर्ग्रहो भवेत्तदा जातको मन्दबुद्धि उग्रस्वभावोऽल्पसन्ततियुक्तः सुखहीन स्त्रीदुःखेन दुःखी च भवति।

अष्टमभावस्थपरिधिफलम्।

यदाऽष्टमभावे परिधिर्भवेत्तदा जातकः शान्तस्वभावो वेदान्ती दृढनिश्चयी दृढकार्यकर्ता धार्मिको बलवांश्च भवति।

नवमभावस्थपरिधिफलम्।

यदा नवमभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको मनोहरो धनिकोऽचञ्चल सुखी पुत्रयुक्तः सन्तोषी च भवति।

द्वितीया दृष्टिः ।

दशमभावस्थपरिधिफलम् ।

यदा दशमभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको भोगी बलवान् द्वेषरहितः सर्वशास्त्रविशारदश्च भवति ।

एकादशभावस्थपरिधिफलम् ।

यदैकादशभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको गुणवान् मन्दाग्निर्बुद्धिमान् बन्धुप्रियः स्त्रीभोगी रोगपीडितश्च भवति ।

द्वादशभावस्थपरिधिफलम् ।

यदा द्वादशभावे परिधिर्भवेत्तदा जातको गुरुनिन्दको दुःखी अतिक्रोधी व्यर्थव्ययी च भवति ।

लग्नादि द्वादशभावेषु पातनामकोपग्रहस्य (व्यतिपातस्य) साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थपातफलम् ।

यदा प्रथमभावे पातो^{११} भवेत्तदा जातकः पीडिताङ्गो दुःखी क्रूरो मूर्खो बन्धुद्वेषी च भवति ।

द्वितीयभावस्थपातफलम् ।

यदा द्वितीयभावे पातो भवेत्तदा जातकः कुटिलः पित्तरोगी निर्लज्जः कृतघ्नो दुष्टात्मा पापश्च भवति ।

तृतीयभावस्थपातफलम् ।

यदा तृतीयभावे पातो भवेत्तदा जातकः स्थिरबुद्धिर्दानि धनिकः सेनापतिर्नृपप्रियश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थपातफलम् ।

यदा चतुर्थभावे पातो भवेत्तदा जातको व्याधियुक्तो प्राप्तबन्धनो भाग्यहीनः पुत्रहीनश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थपातफलम् ।

यदा पञ्चमभावे पातो भवेत्तदा जातको दयाहीनो निर्लज्जः कफपित्तवायुरोगी दरिद्रो रूपवाश्च भवति ।

^{११} विशेषार्थं परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः ।

षष्ठभावस्थपातफलम् ।

यदा षष्ठभावे पातो भवेत्तदा जातको दृढदेहः कलानिपुणः शान्तस्वभावः सकलास्त्रधारी शत्रुनाशकश्च भवति ।

सप्तमभावस्थपातफलम् ।

यदा सप्तमभावे पातो भवेत्तदा जातको धनपुत्रस्त्रीरहितो द्यूतप्रियः कामी निर्लज्जः कष्टजीविकश्च भवति ।

अष्टमभावस्थपातफलम् ।

यदाऽष्टमभावे पातो भवेत्तदा जातकः कुरूपो हीनाङ्गोऽङ्गहीनो दरिद्रो ब्राह्मणनिन्दको रक्तपीडितश्च भवति ।

नवमभावस्थपातफलम् ।

यदा नवमभावे पातो भवेत्तदा जातको बुद्धिमान् मधुरभाषी बहुव्यवसायरतो बहुशास्त्रविद् स्त्रीप्रियश्च भवति ।

दशमभावस्थपातफलम् ।

यदा दशमभावे पातो भवेत्तदा जातको धार्मिकः सततधर्माचरणरतः प्रख्यातः पण्डितश्च भवति ।

एकादशभावस्थपातफलम् ।

यदैकादशभावे पातो भवेत्तदा जातको दृढप्रतिज्ञः सत्यवादी धनिको गीतकलानिपुणोऽश्वादि-
वाहनयुक्तश्च भवति ।

द्वादशभावस्थपातफलम् ।

यदा द्वादशभावे पातो भवेत्तदा जातकोऽङ्गहीनः क्रोधी धर्मनिन्दको बन्धुद्वेषी बहुकार्यसंलग्नश्च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

लग्नादि द्वादशभावेषु धूमनामकोपग्रहस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थधूमफलम् ।

यदा प्रथमभावे धूमग्रहो^{१२} भवेत्तदा जातकः क्रोधी दुष्टो मूर्खो निर्लज्जः शूरो विमलनेत्रवान् दृढस्कन्धश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थधूमफलम् ।

यदा द्वितीयभावे धूमो भवेत्तदा जातकोऽपहतमानसो मन्दबुद्धिर्नपुंसको विकलाङ्गो रोगग्रस्तो धनिकश्च भवति ।

तृतीयभावस्थधूमफलम् ।

यदा तृतीयभावे धूमो भवेत्तदा जातकः शुद्धचित्तो बुद्धिमान् मधुरवचनी पराक्रमी धनसंग्रही धनिकश्च भवति ।

चतुर्थभावस्थधूमफलम् ।

यदा चतुर्थभावे धूमो भवेत्तदा जातकः सर्वशास्त्रार्थचिन्तको नित्यदुःखी स्त्रीपुत्ररहितश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थधूमफलम् ।

यदा पञ्चमभावे धूमो भवेत्तदा जातको गौरवयुक्तः सर्वपदार्थभक्षी अल्पसन्ततिमान् सुहृन्मित्ररहितश्च भवति ।

षष्ठभावस्थधूमफलम् ।

यदा षष्ठभावे धूमो भवेत्तदा जातकस्तेजस्वी प्रख्यातो नीरोगी शत्रुनाशकश्च भवति ।

सप्तमभावस्थधूमफलम् ।

यदा सप्तमभावे धूमो भवेत्तदा जातको निस्तेजाः कामसन्तप्तः परस्त्रीगमनेच्छुकश्च भवति ।

^{१२} विशेषार्थं परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः ।

अष्टमभावस्थधूमफलम् ।

यदाऽष्टमभावे धूमो भवेत्तदा जातक उत्साही सत्संकल्पवान्निष्ठुरोऽप्रियः पराक्रमहीनश्च भवति ।

नवममभावस्थधूमफलम् ।

यदा नवमेभावे धूमो भवेत्तदा जातको भाग्यवान् दयालुर्धनिको बन्धुप्रियो पुत्रवांश्च भवति ।

दशमभावस्थधूमफलम् ।

यदा दशमभावे धूमो भवेत्तदा जातको दृढसत्यवादी भाग्यवान् बुद्धिमान् सुखी पुत्रवांश्च भवति ।

एकादशभावस्थधूमफलम् ।

यदैकादशभावे धूमो भवेत्तदा जातको रूपवान् गीतसङ्गीतज्ञो धनधान्यादिपूर्णश्च भवति ।

द्वादशभावस्थधूमफलम् ।

यदा द्वादशभावे धूमो भवेत्तदा जातकः पतितः पापः परस्त्रीरतो निर्लज्जो व्यसनी च भवति ।

लग्नादि द्वादशभावेषु गुलिकनामकोपग्रहस्य साधारणफलम् ।

प्रथमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा प्रथमभावे गुलिको^{१३} भवेत्तदा जातको रोगी कामी मूर्खो दुःखी दुराचाररतश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा द्वितीयभावे गुलिको भवेत्तदा जातको निर्धनो व्यसनशीलः प्रवासी क्रोधी च भवति ।

तृतीयभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा तृतीयभावे गुलिको भवेत्तदा जातको मनोहरो ग्रामणीः सज्जनः सम्मानितश्च भवति ।

^{१३} विशेषार्थ परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः ।

चतुर्थभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा चतुर्थभावे गुलिको भवेत्तदा जातको रोगग्रस्तो दुःखी पापो विद्वान् धनिकश्च भवति ।

पञ्चमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा पञ्चमभावे गुलिको भवेत्तदा जातकोऽल्पपुत्रवाननपत्यो वा निर्धनोऽल्पायुर्नास्तिकश्च भवति ।

षष्ठभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा षष्ठभावे गुलिको भवेत्तदा जातकः प्रेतविद्यानिपुणो विनोदी स्त्रीरतश्च भवति ।

सप्तमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा सप्तमभावे गुलिको भवेत्तदा जातको द्वेषी कृतघ्नो विवादप्रियश्च भवति ।

अष्टमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदाऽष्टमभावे गुलिको भवेत्तदा जातको मुखरोगी नेत्ररोगी च भवति ।

नवमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा नवमभावे गुलिको भवेत्तदा जातको दुःखी दुर्बलो दुष्टो निर्लज्जः कृपणः पिशुनश्च भवति ।

दशमभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा दशमभावे गुलिको भवेत्तदा जातको धर्मानुरागी सुखी देवद्विजभक्तश्च भवति ।

एकदशभावस्थगुलिकफलम् ।

यदैकाशभावे गुलिको भवेत्तदा जातको मनोहरो तेजस्वी पुत्रवान् स्त्रीसुखयुक्तो भवति ।

द्वादशभावस्थगुलिकफलम् ।

यदा द्वादशभावे गुलिको भवेत्तदा जातको नीचः पापः कुब्जः प्रमादी च भवति ।

द्वितीया दृष्टिः ।

लग्नादि द्वादशभावेषु शिखिनामकोपग्रहस्य साधारणफलम् ।

शिखिनामकस्यउपग्रहस्य केतुरुकेतुरितिनामद्वयमपिप्राप्यते ।

प्रथमभावस्थशिखिफलम्^{१४} ।

यदा प्रथमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको विद्वानुत्तमवक्ता क्रियानिपुणश्च भवति ।

द्वितीयभावस्थशिखिफलम् ।

यदा द्वितीयभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको वक्ता मनोहरः कविः पण्डितः सम्मानभाक् वाहनस्वामी सुखी च भवति ।

तृतीयभावस्थशिखिफलम् ।

यदा तृतीयभावे शिखिर्भवेत्तदा जातकः कामी क्रूरः कृशाङ्गो निर्धनो रोगी च भवति ।

चतुर्थभावस्थशिखिफलम् ।

यदा चतुर्थभावे शिखिर्भवेत्तदा जातकः सद्गुणसम्पन्नः सात्विकः कीर्तमान् मनोहरः सुखी च भवति ।

पञ्चमभावस्थशिखिफलम् ।

यदा पञ्चमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको बुद्धिमान् शास्त्रपण्डितो वाग्मी कलानिपुणश्च भवति ।

षष्ठभावस्थशिखिफलम् ।

यदा षष्ठभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको मातुलद्वेषी बन्धुयुक्तः प्रतापी च भवति ।

सप्तमभावस्थशिखिफलम् ।

यदा सप्तमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातकः कामी विविधभोगयुक्तो रक्तविकारग्रस्तो गणिकागामी च भवति ।

^{१४} विशेषार्थ परिशिष्टम्-०३ द्रष्टव्यम् ।

द्वितीया दृष्टिः ।

अष्टमभावस्थशिखिफलम् ।

यदाऽष्टमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको नीचः पापरतो निर्लज्जो निन्दकः स्त्रीसुखहीनश्च भवति ।

नवमभावस्थशिखिफलम् ।

यदा नवमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातकः परहितकारी धर्मात्मा प्रसन्नचित्तश्च भवति ।

दशमभावस्थशिखिफलम् ।

यदा दशमभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको दानी प्रमदाप्रियः सौभाग्यवान् सुखी च भवति ।

एकादशभावस्थशिखिफलम् ।

यदैकादशभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको धनसम्पन्नो धार्मिको भाग्यवान् प्रतापी च भवति ।

द्वादशभावस्थशिखिफलम् ।

यदा द्वादशभावे शिखिर्भवेत्तदा जातको बलवान् पापरतः स्त्रीलम्पटो लज्जाहीनो नास्तिकश्च भवति ।

उपसंहारः— अत्र द्वितीयायां दृष्ट्यां सूयादिकेतूपर्यन्तानां नवानां मुख्यग्रहाणां जन्मकुण्डल्यां स्थित्यनुसारेण यद्यद्विविदं फलं दिश्यते तत्तत्फलं निरूपितम् । तदन्तरमाधुनिक ज्योतिषशास्त्रे स्वीकृतानां प्रजापति(हर्षल)यम(प्लुटो)वरुण(नेपच्यून)ग्रहाणामपि सामान्यफलविचारः प्रस्तुतः । अनेकशो विशिष्टफलविचारे चाप-धूम-गुलिक-पात-शिखि नामकानामुपग्रहाणामपि समावेशः कृतो वर्तते ।

-X-X-